

EXPUNERE DE MOTIVE

Este absolut firesc ca un stat național să aibă un control minimal asupra resurselor sale energetice, aceasta fiind și o chestiune de siguranță națională. Petrom, Distrigaz și BCR nu ar fi trebuit niciodată privatizate din motive de securitate națională.

Având în vedere liberalizarea prețurilor la energie, pe care fără discernământ au adoptat-o, toate partidele din actuala și vechea coalitie, fără să aibă în vedere că vor provoca o adevărată criză economică și vor ridica pragul sărăciei românilor la cote fără precedent, este imperios necesar să privim în urmă și să vedem ce am avut și ce-am pierdut și mai ales cum putem să recuperăm pierderile, pentru că se poate. Mai mult, acest contract semnat cu încălcarea prevederilor constituționale, se putea renegocia, astfel cum a solicitat Senatul, însă acest lucru nu s-a întâmplat niciodată. Însă, nu se poate renegocia un contract încheiat cu încălcarea dispozițiilor constituționale, în fapt acest contract este nul absolut. Se poate eventual încheia un contract de concesiune sau închiriere, nicidecum vânzare și în niciun caz o vânzare în care vânzătorul să despăgubească continuu cumpărătorul, pentru ceea ce nu îi incumbă și mai mult, prețul este nereserios. Motive de nulitate absolută.

În acest context Privatizarea PETROM din anul 2004, prin care s-a cedat jumătate din producția de gaze locală și toată extracția de petrol a României, fapt fără precedent nu numai în istoria României, dar la nivel european și dacă vom cerceta, s-ar putea să fim unici la nivel mondial, trebuie să revină în discuție, pentru că discutăm despre bogățiile României, care, în conformitate cu **Constituția României nu pot face obiectul înstrăinării:**

ARTICOLUL 135

(2) Statul trebuie să asigure:

- b) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;
- d) exploatarea resurselor naturale, în concordanță cu interesul național;
- f) crearea condițiilor necesare pentru creșterea calității vieții;

ARTICOLUL 136

(2) **Proprietatea publică este garantată și ocrotită prin lege și aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale.**

(3) Bogățiile de interes public ale subsolului, spațiul aerian, apele cu potențial energetic valorificabil, de interes național, plajele, marea teritorială, resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, precum și alte bunuri stabilite de legea organică, fac obiectul exclusiv al proprietății publice.

(4) Bunurile proprietate publică sunt inalienabile. În condițiile legii organice, ele pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate; de asemenea, ele pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică.

În acest context constituțional, cum s-a semnat acest contract ? Nu există bază constituțională, legală pentru semnarea acestuia !

În timp ce alte state au optat pentru varianta listărilor, statul rămânând în majoritatea cazurilor cel mai important acționar, opțiunea României de a ceda controlul asupra unei companii de importanța Petrom rămâne o decizie unică la nivel european.

„Cine controlează Petrom controlează economia, controlează și politica.“ Cuvintele îi aparțin fostului premier Adrian Năstase (PSD). Ele au fost rostite pe 23 iulie 2004, ziua în care la Palatul Victoria statul român și-a pus semnătura pe cel mai important contract de privatizare pe care avea să-l facă vreodată, încredințându-i „perla coroanei“ unui alt stat, Austria, reprezentat de grupul petrolier OMV.

Nici acum cuvintele lui Năstase nu și-au pierdut din esență, Petrom fiind compania care controlează producția de petrol a României, jumătate din producția de gaze și 6% din producția de energie locală.

Astfel, grupul austriac OMV a preluat o participație de 51,01% din capitalul Petrom în urma unei tranzacții de 1,5 miliarde de euro.

OMV a cumpărat de la statul român 33,34% din acțiuni pentru 669 milioane euro și a majorat capitalul social cu 830,6 milioane euro, pentru a ajunge la participația de 51%.

Deși Petromul a fost vândut cu 669 de milioane de euro, numai țiteiul din pământ de la acea vreme valora aproximativ 10 miliarde de dolari.

„Vă puteți imagina, în 2004, un OMV cu 5.000 de angajați să preia Petromul cu cei 60.000 de angajați? Cred că este cel mai mare succes al unei companii

austriece în afara Austriei“, spunea într-un interviu acordat FT Gerhard Roiss, fost CEO al OMV, care alături de Wolfgang Ruttenstorfer, CEO al OMV la data privatizării, Petrom, și-a pus semnătura pe contractul care avea să transforme radical grupul austriac.

Transformarea Petrom a însemnat mult mai mult de atât. OMV a închis și a renunțat rând pe rând la toate activitățile din care nu scotea bani (aceasta a fost motivarea oficială, ceea ce nu poate fi acceptat), printre cele mai importante numărându-se combinatul Doljchim și rafinăria Arpechim.

Legea 555/2004 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Naționale a Petrolului Petrom - S.A. București prin care Parlamentul a acoperit practic o ilegalitate, un contract neconstituțional, menționează condiții inimaginabile și inacceptabile, prin care vânzătorul – Statul Român – are obligații de despăgubire față de cumpărător – OMV !!!!!

CAPITOLUL V

Despăgubiri postprivatizare

Art. 17. -

Vânzătorul este autorizat să despăgubească cumpărătorul pentru orice majorare a îndatorării nete a societății, de la data semnării contractului de privatizare până la data finalizării.

Art. 18. -

(1) Prin derogare de la dispozițiile art. 27-30 din Legea nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării, cu modificările și completările ulterioare, vânzătorul este autorizat ca, pe o perioadă de 15 ani de la data finalizării, să despăgubească, în totalitate, societatea pentru orice pretenții în legătură cu contaminarea istorică a mediului, conform termenilor și condițiilor prevăzute în angajamentul de despăgubire privind mediul.

(2) Prin derogare de la dispozițiile art. 27-30 din Legea nr. 137/2002, cu modificările și completările ulterioare, vânzătorul este autorizat ca, pe o perioadă de 30 de ani de la data finalizării, să despăgubească, în totalitate, societatea pentru

orice pretenții în legătură cu abandonarea și scoaterea din funcțiune a sondelor abandonate, oprite, închise sau care așteaptă să fie abandonate, la data finalizării, în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute în angajamentul de despăgubire privind mediul.

Art. 19. -(1) Prin derogare de la dispozițiile art. 27-30 din Legea nr. 137/2002, cu modificările și completările ulterioare, suma totală a despăgubirilor datorate de vânzător cumpărătorului, în baza contractului de privatizare, în legătură cu:

a) majorarea îndatorării nete, survenită între data semnării contractului de privatizare și finalizarea procesului de privatizare;

b) pretențiile cu privire la nevalabilitatea contractelor individuale de concesiune încheiate de societate;

c) pretențiile cu privire la încălcarea de către vânzător a oricăreia dintre declarațiile și garanțiile acestuia, conform prevederilor din anexa A la contractul de privatizare;

d) pretențiile cu privire la nerespectarea prevederilor din contractul de privatizare, reflectate în art. 8, 9, 10, 11 și 15 din prezenta lege;

e) pretențiile cu privire la investigațiile aflate în desfășurare la data semnării contractului de privatizare și menționate în acesta, privind activitățile de natură anticoncurențială în care este implicată societatea, nu va depăși suma prețului aferent acțiunilor vândute și a prețului aferent acțiunilor subscrise de cumpărător la majorarea capitalului social.

(2) Suma totală a despăgubirilor datorate de vânzător cumpărătorului în baza contractului de privatizare, altele decât cele prevăzute la alin. (1), nu va depăși 50% din prețul de cumpărare.

(3) Răspunderea totală a vânzătorului, conform alin. (1) și (2), nu va depăși suma prețului aferent acțiunilor vândute și a prețului aferent acțiunilor subscrise de cumpărător la majorarea capitalului social.

Art. 20. -(1) Din veniturile virate de vânzător din vânzarea acțiunilor societății Ministerul Finanțelor Publice va reține echivalentul în lei al sumei de 50 milioane euro într-un cont distinct al Trezoreriei Statului, pe o perioadă de 15 ani de la data finalizării, din care se vor suporta cheltuielile pentru pretențiile cu privire la contaminarea istorică, precum și sumele care nu sunt acoperite prin provizioane, constituite pentru operațiunile de abandonare din industria petrolieră, potrivit angajamentului de despăgubire privind mediul.

(2) Suma prevăzută la alin. (1) va fi virată, distinct, în contul Ministerului Finanțelor Publice de către vânzător, care va notifica data finalizării.

(3) Ministerul Finanțelor Publice are obligația de a transforma în lei suma prevăzută la alin. (1), în termen de 5 zile lucrătoare de la încasarea sumei în valută de la vânzător.

(4) Dacă în cursul oricărui an bugetar, pe perioada celor 15 ani de la data finalizării, o parte sau toată suma alimentată inițial se cheltuiește în scopurile prevăzute la alin. (1), în anul bugetar următor echivalentul în lei al sumei de 50 milioane euro se va reconstitui, integral, din veniturile din privatizare, iar în lipsa acestei surse, din sume alocate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor.

(5) În cazul în care, în cursul oricărui an bugetar, pe perioada celor 15 ani de la data finalizării, suma necesară pentru suportarea cheltuielilor prevăzute la alin. (1) depășește contravaloarea în lei a sumei de 50 milioane euro, în anul bugetar următor contul prevăzut la alin. (1) va fi alimentat suplimentar echivalentului în lei a 50 milioane euro cu sumele aferente pretențiilor neachitate în perioada anterioară, precum și cu sumele necesare plății dobânzilor și/sau eventualelor daune, ca urmare a neachitării, în termen, a pretențiilor potrivit angajamentului de despăgubire privind mediul, din sursele prevăzute la alin. (4)

(6) Gestionarea contului menționat la alin. (1) se va asigura de către Ministerul Finanțelor Publice, pe baza documentelor prezentate de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, care își va crea un organism specializat în acest scop, într-un termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ce va

prelua îndatoririle vânzătorului cu privire la problemele de mediu, prevăzute în contractul de privatizare.

(7) Soldul contului, menționat la alin. (1), neutilizat la finele anului se reportează în anul următor cu aceeași destinație, pe o perioadă de 15 ani de la data finalizării.

Art. 21. - Costurile privind răspunderea pentru obligațiile de mediu ale societății, rezultând din contaminarea istorică, precum și costurile de abandonare a sondelor oprite, închise sau care așteaptă să fie abandonate la data finalizării, se achită de către societate și se recuperează, în conformitate cu angajamentul de despăgubire privind mediul, din contul deschis potrivit art. 20, la solicitarea Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor.

Art. 22. - (1) Sumele necesare pentru plata de către vânzător a despăgubirilor prevăzute în contractul de privatizare sunt asigurate de Ministerul Finanțelor Publice din veniturile încasate de instituțiile publice implicate în procesul de privatizare, din vânzarea acțiunilor deținute de stat la societățile comerciale și din dividende

(2) În situația în care sumele rezultate din sursele prevăzute la alin. (1) nu acoperă integral cuantumul despăgubirilor, diferența va fi acordată de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice - acțiuni generale, urmând ca reconstituirea sumelor alocate de la bugetul de stat să fie realizată din veniturile obținute potrivit alin. (1).

(3) În cazul în care sumele alocate de la bugetul de stat nu se pot reconstitui integral până la data de 31 decembrie a anului respectiv, acestea rămân cheltuieli ale bugetului aferent anului bugetar respectiv.

Deci, încălcându-se Constituția României, trecându-se peste voința poporului, Guvernării și parlamentarii înstrăinează cele mai importante bogății ale României, iar la acest moment am ajuns să plătim preturi astronomice la utilități, utilități provenind în cea mai mare parte din bogățiile noastre, bogății care nu pot fi înstrăinate conform Constituției în vigoare atunci și acum. Mai mult, după ce dăm pe gratis bogățiile țării, mai avem și obligația

de a despăgubi cumpărătorul anual astfel cum reiese din Lg. 555/2004. Înaltă trădare, subminarea economiei naționale și lista infracțiunilor este lungă. Este strigător la cer ceea ce politicienii au girat la acel moment și acceptă și la acest moment.

Privatizarea Petrom din 2004 rămâne în continuare una dintre cele mai controversate decizii luate de statul român, deși la momentul vânzării către OMV firma avea pierderi de 240 de milioane de euro și peste 52.000 de angajați. Mai mulți specialiști din domeniu s-au pronunțat de nenumărate ori că sumele plătite de OMV statului român pentru privatizarea Petrom au fost infime.

În 2004, înainte de privatizare, Petrom deținea rafinăriile Arpechim Pitești și Petrobrazi Ploiești – cu o capacitate de rafinare totală de 8 milioane de tone. Mai avea 612 stații de carburanți, din care o treime aduse la standarde europene, 146 de depozite, 1.540 de autocisterne rutiere, 1.470 de vagoane, 15.000 de kilometri de conducte de petrol și gaze și numerar în valoare de 160 de milioane de euro. Compania avea 13.856 de sonde petroliere

Ba mai mult, statul s-a angajat la un contract înrobitor. Pentru suma plătită de austrieci, a concesionat aproape întreaga rezervă de țiței a țării și s-a angajat să nu majoreze redevențele petroliere de o perioadă de zece ani. Iar aici sunt incluse și jumătate din rezervele de gaze ale țării.

La 15 ani după privatizarea Petrom, au ieșit la iveală detalii uluitoare ale afacerii din care statul român a pierdut o avere uriașă. Între timp, OMV a devenit o companie-gigant.

Grupul austriac a primit pe tavă și rezervele de hidrocarburi pe platforma continentală a Mării Negre. O afacere din care statul român câștigă doar câteva procente din prețul țițeiului extras, dar din care OMV-ul a câștigat și va câștiga cu siguranță sume astronomice de ordinul miliardelor de euro.

Miza zăcămintelor de hidrocarburi din Marea Neagră este foarte mare pentru România. Petrolul și gazele din platforma continentală ar putea asigura independența energetică a României față de Rusia, o țară pentru care petrolul și gazele naturale sunt arma cea mai importantă pentru avantajele strategice pe care și le crează.

Contractul de privatizare al Petrom cu firma austriacă OMV stipula faptul că statul român este obligat ca, pentru o perioadă de 15 ani de la privatizare, să despăgubească în totalitate orice pretenții în legătură cu poluarea anterioară a mediului, iar pentru o perioadă de 30 de ani să plătească toate costurile de mediu legate de închiderea sondelor. Nu s-a întâmplat asta, iar în martie 2007, OMV a acționat în judecată statul român la Curtea de Arbitraj de la Paris, pentru costurile de scoatere din uz a sondelor și refacearea mediului.

În noiembrie 2007, Comisia de anchetă pentru privatizarea Petrom, constituită în Senat, a propus renegocierea contractului încheiat între grupul austriac OMV și statul român. După ce, timp de un an, avocați și specialiști în petrol și gaze au analizat toate aspectele privatizării, aceștia au ajuns la concluzia că statul a fost păgubit cu mai mult de patru miliarde de euro. Contractul ar conține mai multe clauze defavorabile statului român, una dintre ele fiind menținerea redevenței – taxă pe exploatarea gazelor și a petrolului – la același nivel până în 2014, potrivit Senatului. O altă clauză pe care specialiștii au considerat-o nefavorabilă statului se referă chiar la posibilitatea ca Petrom să încaseze despăgubiri fără limită de sumă pentru despăgubiri de mediu. Referitor la această clauză, comisia senatorială de anchetă a stabilit că nici măcar nu se stabilise nivelul de poluare anterioară și a sondelor ce urmează să fie dezafectate. Aceste pretenții vor avea implicații imprevizibile, pe următorii 15, respectiv, 30 de ani asupra costurilor ce vor fi suportate de Statul Român.

O altă concluzie a comisiei senatoriale de anchetă privind privatizarea Petrom este că tranzacția n-ar fi avantajat deloc statul român. „Cum valoarea Companiei SNP PETROM SA a fost estimată ținându-se cont și de datoriile acumulate, anularea ulterioară a acestora de către Guvern, prin Contractul de privatizare, fără a modifica prețul de ofertă, reprezintă prejudiciu adus Statului Român”, se mai arată în concluzii.

Privatizarea Petrom a făcut ca firma căpușată din toate părțile și cu pierderi enorme să fie eficientizată aproape instantaneu de austrieci: dacă în 2004, în anul privatizării, înregistra o pierdere de 974 de milioane de lei – circa 246 de milioane de euro – și avea 52.000 de angajați, în anul 2010, compania raporta un profit net de 520 de milioane de euro. Și asta în condițiile în care în acel an economia a înregistrat un regres, iar România a avut unele dintre cele mai dure măsuri de austeritate din

Europa. Numărul de angajați s-a redus și el cu peste jumătate, până la 25.176, potrivit datelor prezentate pe site-ul Ministerului Finanțelor.

Comisia senatorială de anchetă a privatizării Petrom a finalizat raportul și propune guvernului să renegocieze contractul de privatizare Petrom semnat cu OMV.

Membrii comisiei mai cer instituțiilor abilitate "să stabilească legalitatea și, dacă este cazul, responsabilitățile" asupra modului în care s-a stabilit valoarea companiei. Potrivit concluziilor raportului, Petrom a fost subevaluată, regimul fiscal acordat OMV-Petrom are caracter preferențial, datoriile Petrom către bugetul de stat au fost anulate, iar redevențele plătite sunt prea mici.

Pe lângă faptul că Petrom a fost subevaluat, Comisia a mai constatat că redevențele plătite sunt prea mici și că regimul fiscal al companiei va fi unul preferențial. Guvernul Năstase, care a perfectat afacerea, este acuzat că a prejudiciat statul român prin ștergerea datoriilor Petrom.

"Cum valoarea SNP Petrom SA a fost estimată ținându-se cont și de datoriile acumulate, anularea ulterioară a acestora de către Guvern, prin contractul de privatizare, fără a modifica prețul de ofertă, reprezintă prejudiciu adus statului român", se arată în raportul comisiei de anchetă.

De asemenea, senatorii au arătat că prețurile unor terenuri au fost subevaluate, la prima vedere fiind vorba de o diferență de aproximativ 2 miliarde de dolari.

Documentul atrage atenția și asupra faptului că prevederea din legea care a oficializat privatizarea prin care s-a stabilit că nivelul taxelor și impozitelor plătite de OMV-Petrom se va păstra neschimbat timp de zece ani "reprezintă o ingerință în politica economică românească".

Senatorii s-au arătat stupefiați de faptul că oficialii români nici măcar nu au verificat concluziile financiare ale celor care au evaluat compania.

"Incredibil: cum reprezentanții statului român au acceptat valorile propuse de Consultant, cu privire la valoarea SNP Petrom, fără a deține documente autentice în baza cărora să se poată verifica cum au fost estimate aceste valori, cât și elementele definitorii - patrimoniu, situații financiare, prețul petrolului la zi etc?", se arată în raport.

Unul dintre elementele principale ale raportului vizează contractul de consultanță încheiat de statul român cu consorțiul Credit Suisse First Boston Limited (CSFB) și ING Bank NV London. Senatorii sesizează, pe lângă conflictul de interese

în care se afla CSFB la data semnării contractului, și faptul că acesta conține “prevederi controversate”.

Concret, se arată faptul că, impunând niște condiții speciale în contract, consultantul nu poate fi obligat să prezinte părții române metodologia de calcul utilizată (inclusiv soft-ul) la stabilirea valorii Petrom în vederea întocmirii ofertei de vânzare, ceea ce lasă statul român fără posibilitatea de a verifica corectitudinea întocmirii respectivei evaluări.

“Modificarea prevederilor inițiale, care stipulau fără echivoc că statul român este proprietarul soft-ului de calcul utilizat de Consultant, face ca instituțiile române implicate în privatizare să nu dețină documentele și informațiile utilizate la stabilirea valorii SNP Petrom, în lipsa acestora verificarea fiind imposibilă”.

Societatea Națională a Petrolului (PETROM SA) a fost înființată prin reorganizarea Regiei Autonome a Petrolului PETROM, prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 49 din 15.09.1997, aprobată prin Legea nr.70/1998. La data privatizării, SNP PETROM SA avea ca obiect de activitate, în principal, explorarea și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze naturale de pe uscat și din platoul continental al Mării Negre, rafinarea și prelucrarea țițeiului, transportul și comercializarea produselor petroliere, comercializarea gazelor, importul și exportul de țiței, produse petroliere, utilaje, echipamente și tehnologii specifice.

SNP PETROM, anterior privatizării, se definea ca:

* unul dintre cei mai importanți producători de petrol și gaze din Europa Centrală și de Est;

* singurul producător de țiței din România, neavând concurent în acest domeniu și cel de-al doilea producător de gaze naturale; în anul 2003 producția de țiței a fost de 5,65 milioane tone;

* furnizor de gaze naturale, cu o cotă de 34 la sută din producția internă; în anul 2003 producția de gaze naturale a fost de 6,129 miliarde m.c., respectiv circa 1/3 din consumul României.

STRUCTURA PATRIMONIULUI COMPANIEI LA NIVELUL ANULUI 2002:

Explorare și producție:

Intern:

- * 306 zăcăminte petrol și gaze asociate;
- * 1450 puțuri de gaz productive;
- * 13.856 puțuri de țiței productive cu o producție de 220.000 barili țiței;
- * 771 instalații de colectare, depozitare, tratare și separare;
- * două instalații de gaz-etanizare;
- * o instalație GPL;
- * 15.000 km rețea de transport țiței gaz și apă;
- * instalații de foraj marin, conducte, platforme;
- * două platforme maritime – Prometeu și Atlas.

Extern:

- * Puțuri de exploatare și contracte de forare în Kazakhstan.

Rafinare și Produse Petrochimice:

- * complexul petrochimic și rafinare Arpechim;
- * complexul petrochimic și rafinare Petrobrazil;
- * uzina de îngrășăminte Doljchim.

Distribuție și Marketing:

Intern:

- * 145 depozite petroliere (capacitate de 956.456 mc);
- * 690 stații de vânzare cu amănuntul, din care 200 modernizate.

MOTIVAREA PRIVATIZĂRII SNP PETROM SA PREZENTATĂ DE GUVERN

Prin Hotărârea de Guvern nr.556/2002, privatizarea SNP PETROM SA București se va face în cadrul programului PSAL 2, convenit cu Banca Mondială,

cu Consultanți Internaționali, prin oferirea de acțiuni către investitori strategici. Prin Hotărârea de Guvern nr. 924/2003, se aprobă strategia privatizării SNP PETROM SA prin dobândirea de către un investitor strategic, sau de către un consorțiu de investitori a unui pachet de acțiuni de 51% din capitalul social al societății, printr-o metodă combinată între vânzarea de acțiuni prin negociere bazată pe oferte preliminare și neangajante și majorarea de capital social prin aport de capital.

ETAPELE PROCESULUI DE PRIVATIZARE A SNP PETROM SA

În baza procedurilor aprobate de Guvern, Ministerul Economiei și Comerțului, respectiv Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie, la data de 11 decembrie 2002, a încheiat un Contract de servicii financiare (Contract de consultanță) cu consorțiul format din Credit Suisse First Boston (Europa) Limited (CSFB) și ING Bank NV, Sucursala Londra (ING) în urma unui proces de licitație deschisă. Metoda de privatizare stabilită prin HG nr.924/2003 a fost una combinată între vânzarea de acțiuni prin negociere pe bază de oferte preliminare și neangajante și majorarea de capital social prin aport de capital.

Contractul de privatizare semnat la data de 23 iulie 2004, între Ministerul Economiei și Comerțului din România prin Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie și OMV Aktiengesellschaft din Austria, are ca obiect vânzarea/cumpărarea unui număr de 12.739.341.312 acțiuni ale societății, reprezentând 33,34% din capitalul social și majorarea capitalului social al societății cu un număr de acțiuni care să-i permită OMV să dețină, după subscrierea de către acționarii minoritari ai Societății BERD și Cumpărător, 51% din capitalul social.

Semnarea Contractului de privatizare în forma și conținutul negociate între părți a fost aprobată prin HG nr.1090/2004 privind unele măsuri pentru privatizarea SNP PETROM SA București. Conform Contractului de privatizare, Cumpărătorul – OMV, pentru 33,34% din pachetul de acțiuni, a plătit Statului Român suma de 668,815 milioane de euro, iar prin majorare de capital social în valoare de 830,6 milioane de euro – suma rămasă în conturile SNP PETROM – a obținut 17,55 la sută din acțiuni, necesare pentru a deține 51 la sută din capitalul social.

La solicitarea Guvernului, Parlamentul României adoptă în luna noiembrie 2004 Legea nr.555/2004 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Naționale a Petrolului PETROM SA București. În urma analizării Contractului de

privatizare a SNP PETROM SA, Comisia de anchetă a sesizat unele prevederi referitoare la obligațiile post-privatizare ale Vânzătorului, după cum urmează:

1) Angajamentul de Despăgubire privind Mediul – pagina 42 din CP (CP – Contract de privatizare): “Vânzătorul se obligă să despăgubească Societatea pentru Pierderile de Mediu și Costurile de Abandonare (așa cum sunt acestea definite în Anexa P) conform prevederilor Angajamentului de Despăgubire privind Mediul. Pentru evitarea oricărui dubiu, se precizează că Angajamentul de Despăgubire privind Mediul va constitui singurul recurs al Cumpărătorului pentru orice pretenții legate de Contaminare (în sensul definit în Angajamentul de Despăgubire privind Mediul)”. Prin acest angajament Statul Român este obligat ca pe o perioadă de 15 ani să despăgubească în totalitate Cumpărătorul pentru orice pretenții în legătură cu poluarea anterioară a mediului, iar pe o perioadă de 30 de ani să se despăgubească Cumpărătorul în totalitate pentru orice pretenții în legătură cu abandonarea și scoaterea din funcțiune a sondelor abandonate, oprite, închise sau care așteaptă să fie abandonate. Statul Român își asumă responsabilități și eventuale cheltuieli de remediere și/sau despăgubiri fără o limită valorică, în măsură în care sunt pretinse de către terți sau autorități de mediu ca efect al poluării istorice. De remarcat că aceste responsabilități s-au asumat fără a avea date concrete cu privire la volumul acestor lucrări și mai ales a costurilor aferente, care pot fi nelimitate. La data elaborării prezentului RAPORT, din informațiile pe care le deținem, Compania PETROM-OMV a înregistrat obligația Statului Român de a achita suma de 363 milioane de euro, pentru lucrările de mediu deja realizate.

CONCLUZIE: Se constată că aceste prevederi nu au la bază o fundamentare și identificare a nivelului de poluare anterioară și a locațiilor ce urmează să fie dezafectate, cât și costurile aferente. Aceste pretenții vor avea implicații imprevizibile, pe următorii 15, respectiv, 30 de ani asupra costurilor ce vor fi suportate de Statul Român.

2) Terenurile în Curs de Clarificare – pagina 42 din CP: „Vânzătorul se obligă să îi vândă Cumpărătorului Partea Corespunzătoare din Acțiunile Referitoare la Terenuri, la un preț egal cu valoarea nominală a acestor acțiuni: cu toate acestea, prețul total de cumpărare ce urmează să fie plătit de Cumpărător conform acestei clauze nu va depăși echivalentul în lei al Sumei Maxime. Pentru a asigura desfășurarea ordonată

a procesului, Vânzătorul și Cumpărătorul convin ca majorările de capital al Societății cu privire la Terenurile în Curs de Clarificare se vor efectua după cum urmează:

(a) cu privire la o suprafață totală de aproximativ 2.000 (două mii) de hectare din Terenurile în Curs de Clarificare, în termen de un an după Data Finalizării; prețul pe acțiune la vânzarea către Cumpărător a Părții Corespunzătoare din Acțiunile emise ca urmare a acestei majorări de capital social va fi egal cu valoarea nominală a acestor Acțiuni, cu condiția ca prețul total să nu depășească Suma Maximă; și

(b) cu privire la toate celelalte Terenuri în Curs de Clarificare, în termen de trei luni de la data la care Societatea îl notifică pe Vânzător că au fost obținute toate certificatele de atestare a dreptului de proprietate; prețul pe acțiune la vânzare către Cumpărător a Părții Corespunzătoare din Acțiunile emise ca urmare a acestei majorări de capital social va fi:

(I) valoarea nominală, dacă valoarea nominală totală a Părții Corespunzătoare (atât pentru prima, cât și pentru cea de-a doua majorare de capital) este mai mică sau egală cu Suma Maximă, sau

(II) acel preț pe acțiune, mai mic decât valoarea nominală, care prin înmulțirea cu numărul de acțiuni care urmează a fi vândut Cumpărătorului conduce la un preț total care, împreună cu prețul deja plătit conform 4.2.2.(a), să fie egal cu Suma Maximă”.

CONCLUZIE: Aceste prevederi, care obligă Statul Român la vânzarea acțiunilor rezultate ca urmare a majorării capitalului social cu terenurile aferente, reprezintă în fapt trecerea în proprietatea Companiei a unor terenuri subevaluate.

Întrucât aceste terenuri, în marea lor majoritate, sunt situate în mediul urban, unde dinamica prețurilor cunoaște o creștere exponențială, în mod cert se va înregistra o diferență semnificativă între valoarea reală de piață și prețul prevăzut în Contractul de privatizare. Făcând un calcul simplu, care are în vedere o diferență între cele două valori de numai 100 euro pe metru pătrat, rezultă: $100 \text{ euro/m.p.} \times 10.000 \text{ m.p./ha} \times 2000 \text{ hectare} = 2 \text{ miliarde euro}$.

3) Impozite și penalități cu scadența depășită – pagina 44 din CP: „Toate impozitele datorate de societate pentru orice an financiar până la 31 decembrie 2003, inclusiv și toate penalitățile aferente, de orice fel, care s-au acumulat până la data de 8 aprilie

2004 au fost plătite sau anulate și Societatea nu va mai fi ținută să răspundă în legătură cu ele”.

Remarcăm că în RAPORTUL DE EVALUARE Consultantul specifică că la evaluarea societății și stabilirea valorii de piață s-a ținut seama și de datoriile acumulate de aceasta. În acest sens, în RAPORTUL DE EVALUARE se menționează: „Scenariul de bază pentru Valoarea Companiei bazată pe metoda fluxurilor de numerar actualizate (analiza DCF) a condus la o valoare a Companiei între 1,4 miliarde de dolari și 1,8 miliarde dolari. Valoarea Capitalului Propriu se situează în intervalul 1,0 miliarde de dolari și 1,4 miliarde dolari, după o ajustare cu 260 milioane dolari pentru Datoria Netă purtătoare de dobândă estimată, cu 46 milioane de dolari pentru dividende restante, cu 30 milioane de dolari pentru obligații legate de titlurile de proprietate asupra terenurilor și cu 40 milioane de dolari pentru obligații referitoare la închiderea unor sonde”.

Anularea datoriilor acumulate de SNP PETROM SA, de către Guvern, stipulată în Contractul de Privatizare, după finalizarea RAPORTULUI DE EVALUARE, în care valoarea de piață a companiei a fost ajustată cu aceste datorii, reprezintă facilități acordate excesiv CUMPARATORULUI OMV și a periclitat transparența procesului de privatizare, întrucât ceilalți investitori nu au cunoscut aceste clauze suplimentare de anulare a datoriilor.

CONCLUZIE: Cum valoarea Companiei SNP PETROM SA a fost estimată ținându-se cont și de datoriile acumulate, anularea ulterioară a acestora de către Guvern, prin Contractul de privatizare, fără a modifica prețul de ofertă, reprezintă prejudiciu adus Statului Român.

4. Redevențe – pagina 44 din CP: „Nivelul, baza și modul de calculare curente ale redevențelor datorate de Societate conform Contractelor Individuale de Concesiune vor fi menținute pentru o perioadă de 10 (zece) ani de la Data Finalizării”. Analiza comparativă a redevenței funcție de cantitățile de țiței extras arată că în România valoarea acesteia este cuprinsă între 3,5-13,5 la sută, în timp ce, în Franța, valoarea redevenței este dublă, cuprinsă între 5-30 la sută. Ținând seama că piața internațională a țițeiului este foarte dinamică, în perioada 2002-2007 a crescut de la 22 dolari pe baril la 92 dolari pe baril, creștere de peste patru ori, este de neînțeles

prevederea din Contractul de privatizare care stipulează că nivelul, baza și modul de calculare a redevenței vor fi menținute pe o perioadă de 10 (zece) ani.

CONCLUZIE: Elementele restrictive prevăzute în Contractul de privatizare cu privire la păstrarea pe o perioadă de 10 ani a nivelului, bazei și modului de calculare a redevenței, precum și valoarea redusă de 3,5-13,5 la sută a acesteia au ca efect păgubirea Statului Român cu sume importante. Este foarte probabil ca peste zece ani această resursă neregenerabilă care este țițeiul să fie epuizată, ceea ce ar face revizuirea clauzei inutilă.

5) Stabilitatea fiscală cu privire la explorare și producție (E&P) – pagina 44 din CP: „Cu excepția cerințelor contrare ale legilor sau reglementărilor general aplicabile în Uniunea Europeană care devin aplicabile României, următoarele prevederi ale Codului Fiscal al României vor rămâne în vigoare până la data de 31 decembrie 2014 și nu vor fi modificate în defavoarea Societății: art.22(2), art.22(3), art.24(3)(c), art.24(11)(e), art.24(14) și art.24(21). În perioada menționată mai sus, cu excepția cerințelor contrare ale legilor sau reglementărilor general aplicabile în Uniunea Europeană care devin aplicabile României, regimul de impozitare aplicabil activităților de explorare și producție ale Societății nu va deveni, indiferent sub ce forma, mai oneros pentru Societate (inclusiv prin majorarea ratelor impozitelor aplicabile ori prin introducerea de noi impozite cu privire la explorare și producție)”.

Constrângerea Guvernului și a Parlamentului României de a nu avea o politică fiscală coerentă, unitară și nediscriminatorie pentru toți contribuabilii reprezintă o ingerință în politica internă românească, cu consecințe imprevizibile în asigurarea mediului concurențial caracteristic unei economii funcționale de piață.

CONCLUZIE: Menținerea neschimbată pe o perioadă de 10 ani a prevederilor Codului Fiscal cu privire la majorarea ratelor impozitelor referitoare la explorare și producție reprezintă o ingerință în politica economică românească cu reflexe certe în reducerea veniturilor bugetare.

Volumul de gaze extrase în 2021, de 3,7 mld. metri cubi, marchează un minim operațional într-un an în care au fost spulberate orice recorduri de preț. OMV Petrom, unicul producător local de petrol și gaze, a terminat anul trecut cu o producție totală de hidrocarburi în scădere cu 11% față de 2020, cantitățile de gaze

extrase fiind cu 12% mai mici față de cele din 2020. Spre comparație, în 2004, anul privatizării, producția de gaze a companiei era de 6,4 miliarde de metri cubi, potrivit rapoartelor oficiale. Mai mult, producția de gaze a companiei a scăzut cu 12% în 2021, ritm dublu față de cel din anul anterior, cel mai mare de la privatizare.

În 2020, producția de gaze la nivel de grup includea și cantitățile extrase din Kazahstan, dar tot datele oficiale arată că acestea erau de circa 1% din producția totală, restul fiind extras din România. În al doilea trimestru din 2021, OMV Petrom și-a anunțat ieșirea din Kazahstan. Tot anul trecut, compania a transferat 40 de zăcăminte marginale către Dacian Petroleum, o companie printre ai cărei acționari se numără și Ion Popa, fost director general al Petrom înainte de privatizarea din 2004.

Deficitul de producție atât la nivel local, cât și european este una dintre cauzele majore ale crizei energetice cu care România și blocul european se confruntă de un an de zile.

”Benzinăriile deținute de soția ministrului Energiei, acțiunile la OMV Petrom vândute de Virgil Popescu, prezența în delegația oficială din Azerbaidjan a unui director de la această companie, precum și măsurile care au favorizat-o arată clar că acesta are susținere puternică din partea OMV Petrom”, ne spune deputatul PSD Dumitru Coarnă.

Potrivit deputatului Dumitru Coarnă, România a scăzut și producția de energie electrică, de la o medie de 9.000 de MWh, la doar 7.000 MWh. Totodată, s-au înregistrat scăderi și la producția de hidrocarburi.

Ministerul Mediului a fost obligat de către Tribunalul Arbitral din cadrul Curții Internaționale de Arbitraj de la Paris să plătească companiei petroliere OMV Petrom 287,65 milioane de lei fără TVA plus dobânzi de 68,38 milioane de lei reprezentând costuri istorice suportate de societate cu lucrări de dezafectare de sonde și de refacere a mediului care, conform contractului de privatizare a celui mai mare producător de țiței și gaze din România, trebuie rambursate de către autoritățile de la București.

Într-un raport al Curții de Conturi se spune că la data de 31.12.2019, situațiile financiare ale entității prezentau imobilizări corporale în curs, în valoare de 12,51 milioane de lei, reprezentând în fapt faze executate ale unor obiective de investiții,

al căror termen de finalizare a fost demult depășit și pentru care nu au fost efectuate demersuri pentru continuarea investițiilor sau pentru clarificarea sumelor înregistrate. Au mai existat deficiențe legate de înregistrarea în contabilitatea entității și de gestionare a obligațiilor reprezentând notificări de pretenții formulate de OMV Petrom, în baza prevederilor Anexei P la Contractul de privatizare a SC Petrom SA. Astfel, după anul 2014, notificările transmise de OMV Petrom nu au mai fost avizate pentru „Bun de plată” de Comitetul „Petrom” și, implicit, nu s-a efectuat nicio plată. În aprilie 2017, grupul austriac OMV Aktiengesellschaft a inițiat procedura de arbitraj internațional la Tribunalul Arbitral din cadrul Curții Internaționale de Arbitraj de la Paris, dosarul aflându-se pe rol, reclamant fiind OMV Aktiengesellschaft (Austria), iar pârât, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. În litigiu s-a solicitat Tribunalului obligarea Ministerului la plata sumelor pentru perioada 2013-2017, reprezentând notificările de despăgubire depuse la Minister și nesoluționate, respectiv: 287.65 milioane de lei fără TVA, reprezentând suma pretențiilor din dosarul arbitral; 64,38 milioane de lei, cu titlu de dobândă calculată potrivit Anexei P la Contractul de privatizare.

La data de 9.07.2020, Tribunalul Arbitral din cadrul Curții Internaționale de Arbitraj de la Paris a pronunțat Hotărârea Arbitrală Finală pentru Faza a II-a, prin care Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a fost obligat să plătească către OMV PETROM SA, în conformitate cu clauzele 2.1. și 2.2. din Anexa P a Contractului de privatizare, următoarele sume:

- 107.799,7 mii lei, cu titlu de despăgubiri pentru Pierderile de mediu în legătură cu acțiunile de remediere întreprinse cu privire la lagunele externe Ploiești Triaj și Gara Brazi;
- 38.636,0 mii lei, cu titlu de despăgubiri pentru Pierderile de mediu în legătură cu acțiunile de remediere întreprinse cu privire la lacurile Dâmbovnic și Suseni;
- 2.724,8 mii lei, cu titlu de despăgubiri pentru Pierderile de mediu în legătură cu acțiunile de remediere întreprinse cu privire la depozitul Vaslui;
- 509,1 mii lei, cu titlu de despăgubiri pentru Pierderile de mediu în legătură cu acțiunile de remediere întreprinse cu privire la depozitul Făurei;
- 2.355 mii lei, cu titlu de despăgubiri pentru Pierderile de mediu în legătură cu acțiunile de remediere întreprinse cu privire la depozitul Marghita;

– 135.597,1 mii lei, cu titlu de despăgubiri pentru Costurile de abandonare acceptate, suportate în legătură cu cele 785 de sonde.

Pentru sumele de mai sus se datorează dobânda, de la data scadenței (calculată ca 120 de zile lucrătoare după depunerea notificării relevante) până la data plății integrale către OMV PETROM SA (data plății), la nivelul ratei de referință publicate de Banca Națională a României pentru luna în care se împlinește data scadenței, la care se va adăuga o marjă de 2% pe an.

Acestea nu sunt singurele obligații ale Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor. Conform raportului Curții de Conturi, instituția a fost obligată să plătească .459.061,46 euro, cu titlu de costuri cu reprezentarea legală și de altă natură, suportate de OMV Aktiengesellschaft în legătură cu dosarul arbitral; 2.970 euro, pentru fiecare lună calendaristică ce începe de la data de 25.03.2020 și data pronunțării Hotărârii Arbitrale Finale (i.e. 9.07.2020), cu titlu de cheltuieli suportate de OMV Aktiengesellschaft în legatură cu platforma Reccomind; 618.750 dolari, cu titlu de costuri arbitrale ce au fost inițial plătite de OMV Aktiengesellschaft și care trebuie rambursate acesteia.

În acest context, singura reparație pe care o poate face Parlamentul este să abroge această lege și să respecte Constituția României, și să repare astfel un act de înaltă trădare națională și subminare a economiei naționale. În plus, nu ar trebui să existe probleme legate de vreo despăgubire a cumpărătorului, în condițiile în care ambele părți au încheiat contractul știind că încalcă Constituția României și legile în materie, iar profiturile uriașe s-ar datora statului român, plus dobânzile aferente. De partea penală, ar trebui să se ocupe procurorii.

Seuato independent

Stano Lovanica - Saznac

